

~~Sk
man~~ Mærkede. helt tilbage

(Løst og frælle!)

Friend of Olden.

Der findes til "Morgenbladet":

Til

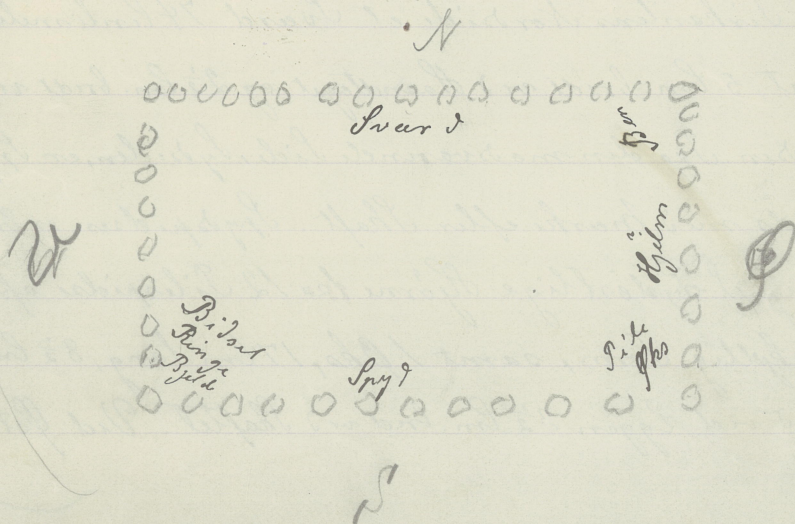
Morgenbladets Redaktion.

Følgende turde muligens findes at have nogen almen Interesse.

Ved Gravning af en Grav paa Aals nye Kirkegaard, der ikke tidligere har været gjenrømt, stødte Graven den 3de dennes paa et gammelt Gravsted. I en af Kampestenene omgiver Firkant, der var omtrent 1,9 Meter lang i Retning Ost mod Vest og 1,2 Meter bred, fandt man paa Firkantens Nordside et Sværd 74 Centimeter langt, 5 cm. bredt ved Haendtaget og 2½ cm. bredt ved Spidsen. Paa den modsatte Side, Syd siden, en Spydspids med Merke efter Skæft. Spydspidsen er 32 cm. lang. I Sydøstlige Hjørne var 12 Pilespidde af forskellig Form, samt 1 Øks, 17 cm. lang, 8½ cm. bred ved Eggen 3½ cm. bred ved Skæftet. Ved Østsi-

den læn hul Jerngenstand, der muligens kan være det
 øverste af en Helm. Den har Merke efter Nagler, og
 udenom er Levringer af Jern. I det nordøstlige Hjørne
 see 2 Ben og i sydvestlige Hjørne en Gjenstand
 ganske lig en Tegning i Joerlands Nerges Historie
 Pag 307, Illustration No 280, kun at her er 6 store
 Ringe, hvori en mindre Ring. Ved Siden see en liden
 Bylde og et Bidsel. Midt i Firkanten fandtes
 kun nogle Kul og en Jordart, som eller ikke
 fandtes omkring Graven. Ovenpaa see en Tid
 Kampsten.

Nedenstaaende Riids giver en Forestilling
 om Situationen.

Efter Forbydende blev der for et kort Tid siden
 ved Graevning af en Grav i Nærheden fundet et
 Par Pile og en Pks. Det er mig ogsaa bekendt,
 at der sidste Høst paa en Gaard i Nærheden er
 gjort Fund af Pile og Spejd.

Jeg vedlægger et Brev af nogle af de fundene
 Gjenstande.

Naer Redaktionen har gjort den Bemyndelse
 af foranstaaende, som den maatte ønske, be-
 des mit Brev med Bilag velvilligst tilstil-
 let Bestyreren for Oldsagsamlingen ved
 Universitetet.

Oals Prestegaard i Hallingdal 7 Decr 1900

Arbejdigt
 W. Christie

Fig 1

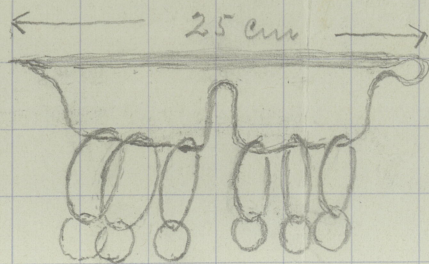

Fig 2

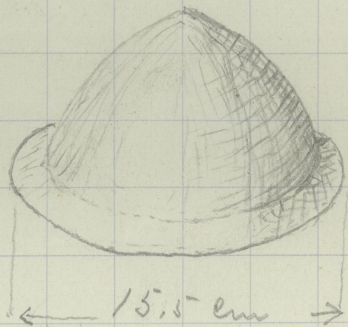

Fig 3.

Pilspids i nat. stør.

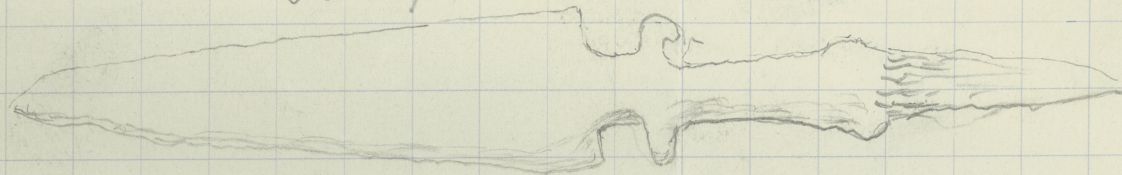
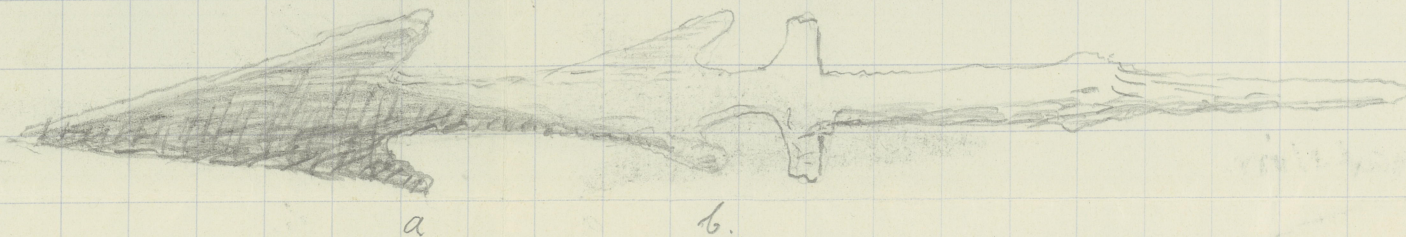

Fig 4

Pilspids i naturlig størrelse

Haken b står lodret på haken a.

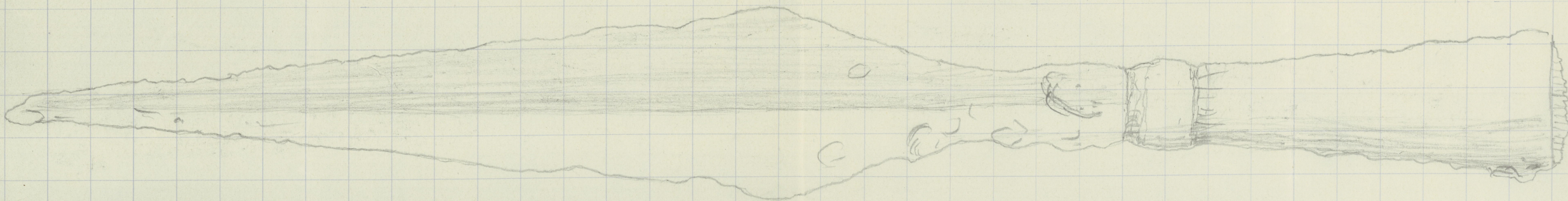
Fig 6.

Pilspids i nat stør.

Fig 5.

Spydspids i naturlig størrelse.

Til

Hs Sekretaren i Oldsagsamlingen.

Jom Ivar paa Ders Skrivelse af 12de dennes angaaende de fundne Oldsager i dal ve Stegger en Tegning af den fundne Glds og det øverste af Ivar-
det. Haendtaget paa dette er brakket, men et fem-
stykke fandtes i Graven og dette tør muligens være
den øvre Ende af Haendtaget. Finderen siger rigtig
nok, at det ligger nærmere hen imod det Sted, hvor Fjellens
See, men da han havde hakket ned med en spids jord-
høge, kan han jo have puffet det til side. Graven
gravde i Gravrækken fra Syd mod nord. Da han grev-
de den nærmest fongaaende Grav, stødte han i nordvest-
lige Hjørne, paa hvor han grevde Graven noget bredere, paa en
nogle Stene saa tænge, at han netop kunde løfte dem op. Da
kom indenfor disse Stene en liden Ring frem. Han trak i den
og mærkede, den sad fast i en anden Ring, og saaledes kom
han til at grave ud Gjenstanden med Ringene. Denne
solgte han for 5 Prover. Da jeg tilfældigvis fik dette

at vide, sagde jeg ham, da jeg en Morgen, jeg kjørte ud, traf ham ved Kirkegaerden, at han maatte gøre den Handel om igjen og ikke afhænde noget han maatte finde paa Kirkegaerden. Samme Dag skulde han grave en ny Grav, og han fortæller om Gravningen saaledes. Paa Gravstedet havde der før det blev Kirkegaard for været en Ager. Poesst var derfor his sort Jord, men under denne Græs. I dette kom han til et Løg Sten, som han ikke havde fundet i de reent ophevede Grave. De lœe Side om Side, som om de var lagt der, og var saa store, at det var saerligt han kunde løfte dem op. De lœe omtrent 2 Al dybt fra Overfladen. Under disse lœe et forslag i en Alens Dybde af sort fedagtig Jord. I denne, der ikke var synderlig fast og uden Sten hældte han noget og saa da, at den var stærkt blandet med Kul. Han antager der var titsemmen mere end 5 Liter som er Kul af omtrent en Kubik centimeters Størrelse og mindre, til dels glinsende. Det faldt ham ikke ind at undersøge Bullens nærmere, saa han ken intet sige om det var Trækul!

eller brandte Ben. Ved Ophevelingen af Grøven
blandedes Skallene og Jorden, de laa i, med det andet
Græs og kastedes ned i jgen med dette, da Grøven kastedes
igen. Under dette forlag opblandet med det laa de
fem andre Løger paa hver i Græs, med en Kran af Stens
omkring. De Stene som laa over, dækkede den Flade,
der var indhegnet ved Stenene paa Bunden. Uden for var
hver i Græs og ingen regelmæssig Stensætning. Sæve
Sværd, som Spyd og Pile vundte Spidene mod Vest.
I Grøven i samme Plan som de fundne Løger fandtes
2 Ben, som ikke her noget Spor af at være brandte, et
mindre i Hjornet med Nordøst, et større henimod
det sydvestre Hjørne. Det brakte lige Moen her un-
dersøgte disse Ben. Han tænkte først, at det mindre
kunde være nedre Ende af et Overarmsben, det større
nedre Ende af et Lærben, men har senere erklæret, at
det ikke er Menneskeben. Stedets Dyrlæge mener at
det større Ben kan være af en Hest, medens han in-
tet kan sige om det mindre.

Sæve Benene som de andre fundne Løger

opbevarer midlertidig af mig. Jeg har idag fore-
spurgt Kirkedepartementet om dette eller Aals
Herredstyre har Dispositionsret over de funtne
Lager. Jeg beklager, at jeg ikke var hjemme, da
Greverne gravede Graven see at der kunde vaart
enveret stor Forrygtighed ved Udgravningen.
Som et Pagn fra gammel Tid fortalles nu, at der
skal have vaart begravet en Hovding omtrent paa det
Sted, hvor Fundet nu er gjort. Pagnet udpeger 2 ender
Steder, hvor det samme skal veen Tilfaldet, et omtrent
1/2 Milen nort ostligere, et andet 1/2 Mil. vestligere end
det nu fundne Graavet. Lidt nort ligger paa den
nuvaernde Prestegaard.

Dette er de Oplysninger, jeg ved at give.

Aals Prestegaard 16 Febr. 1900.

Arbejdigt
W. Christie.

M. 3/1901.

C. 20003. Aal, Hall.

Til

Bestyrelsen af Universitetets
Oldsagsamling.

I Møde den 28de f. M. besluttede
Aals Herredsstyrelse, at de paa Aals Kirke-
gaard fundne Oldsager, hvorefter jeg seer
erindres den 16de December f. l. sendte
Bestyrelsen en Del Oplysninger, skulde ind-
sendes til Universitetet. Dersom det da
fandt, at de fundne Sager havde nogen
særegen Interesse, skulde de forblive ved
Universitetets Oldsamling, hvis ikke skal-
de opbevares paa det Folkemuseum, som er
under Dannelsen paa Næs i Hallingdal.
Forseer det Sagerne ønskes bevarede for
Universitetets Oldsamling, udtalt Herredsstyrelsen =

styret, at Tjinderen, Graven ved Aals
Kirkegaard Torstein Hansbrætt, besidder
af Aldramtingens Mieller fae som Tjinder
løn mindst 10 Kroner.

En Mand fra Aal Aale Bjella, der
skulde til Christiania i en Forretnings-
reise, har velvillig modtaget det fundne,
som han er anmodet om at aflevere hos
Universitetets Vagtmester.

Aals Prestegaard 14 Januar 1901.

Arbødigst
W. Christie.

Oj. 11/oi.

Hr. Professor Gustafson.

Kvitteringen for de modtagne 15
Kroner sendes vedlagt.

Jeg benytter Leiligheden til at meddele
at der paa en Gaard et Par Kilometer ovenfor
Postegaarden „Kime“ formentlig er et Par
„Kampchaug“; som ikke er uégroene. Liden
Saxepun her Hammersbøien har vist mig nogle
Tils, som fandtes i Høst ved Grovning ved
den ene Haug. Man troede da at komme til
en Stensætning, men da jorden allerede var
forren indstillet, blev forløbig Grovningen.
Hammersbøien har tidligere i Professor Ryghs
Tid et Par Gange indsendt Odsager, og jeg tror
han interesserer sig for Sagen. Disse Haug

turde muligens have saamegen Betydning,
at dens Udgørelse burde ledes af en Iort
kyndig Mand, og derfor har jeg tilladt mig
at henlede Hr. Professorens Opmærksomhed
paa dem, og sket for Tilfælde at nærmere
Oplysninger ønskes med Fornøielse søge at skaf-
fe dem.

En Mand her i Postgælden "Tor Myro" eller
Ulshagen skal have en liden - ja ikke saa
ganske liden Samling af Oldsager, som hen-
deligt hedsvis har kjøbt. Den kunde ve i samme
Lidighed undersøges, om der skulde findes no-
get særligt interessant. Naer nogen der fin-
der noget, salger de det gjerne i al Stilhed til
Hestehandlere, der paa sine Byreiser afhandler
det.

Folkemusæet paa Næs staar jeg udenfor.
Til dets Opstilling er tegnet en Del Bidrag, dels
af Folk, der er bosatte paa Næs, dels af Folk fra
Næs, der nu er tilflyttet Christiania. Skræver

i Landbrugsvesenets G. Tanberg er den egent-
lige Stifter og fornemste Leder.

Aals Pagd. 10/2 1901.

Arbødigst
W. Christie.